

Виходить у Львові  
жо дні (хрім леділь і  
гр. хат. съят) о 5-ї  
годині по полуночі.

РЕДАКЦІЯ:  
Адміністрація: улиця  
Чарнецького ч. 12.

ПІСЬМА приймають: ок-  
ремі франковані.

РУКОПИСІ  
звертаються лише на  
окреме жадання і за зво-  
женем оплати поштової.

РЕКЛАМАЦІЇ  
незапечатані вільні від  
оплати поштової.

# НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

## Вісти політичні.

З ради державної. — Гостина царя в Італії  
і її політичне значення. — Болгарський король  
в Сербії. — Убите кн. Іто.

На вчорашнім, вірковім засіданні палати  
послів предложив п. Міністер справедливості  
закон в справі службових контрактів помічни-  
ків торговельних і осіб, що працюють в поді-  
бних фахах. — Львівський суд вправний важа-  
дав видання пос. Брайтера з причини провини  
против безпечності чести. Межи висеннями  
знаходилися вже внесени пос. Евг. Левицького в  
справі реформи податкової і пос. Куриловича  
в справі вільного від екзекуції мінімум  
єствования.

П. Міністер торговлі предложив в національному бюджеті на 1910 р. і виголосив експозе, в ко-  
трим визначив, що виготовлення сего бюджету  
було незвичайно трудне, позаяк жадання пооди-  
ноких міністерств виносили 2.848 міліонів К.,  
а з того виходив недобір 294 міл. К. Отже  
задля того треба було вести переговори цілими  
місяцями. Обговорюючи дефіцит в бюджеті  
в сумі 42 міліонів, вказав п. Міністер  
на конечність підвищення податку від горівки,

позаяк підвищення податку від пива внаслідок  
опору більшої частини партій є неможливе.  
З підвищеного податку від горівки приділити  
правительство краям дальших 20 міліонів кор.  
Підвищення податку від горівки треба би за-  
вести вже з днем 1. січня 1910 р. По відтяг-  
ненню згаданих 20 міл. осталось би з підвищен-  
ного податку від горівки 15 міліонів на покри-  
те 42 міліонового дефіциту.

Підвищення податку доходового має на-  
ступити, почавши від 20 тисячів корон. Даль-  
ше хоче п. Міністер предложити заведення по-  
датку від тантрем і від дивіденди. Надавав  
би ся також податок картелевий, але він  
трудний до переведення. Податок спадковий  
предложити ся в незмінній формі. З суми у-  
зисканих з тих податків і з податку від міне-  
ральних вод та інших напітків сподіває ся  
правительство узикати покрите дефіциту 42  
міліонів.

Не інакше глядіть на значення гостини  
царя в Італії і англійська преса. „Daily Mail“  
дбавачує в гостині царя виразний знак змін-  
них відносин європейських держав.  
Аж до недавна обиралися они на тридіржав-  
нім і на дводержавнім союзі та на берлинськім  
договорі. „Сердєчне порозуміння“, порозуміння  
загально російське, і події з послідного року на  
Балкані довели до зміни. Заявя межи Англії,

Францію і Росію скріплено, а звиль межи  
Італію а еї сорником в тридіржавного союзі  
ослаблено; тепер же Італія і Росія протоко-  
лють тотожність їх інтересів і змагань на  
Балкані.

Про подорож короля Фердинанда до Сер-  
бії одержала „N. fr. Presse“ в Софії таку харак-  
теристичну телеграму: „Болгарський посол в  
Білграді, Тошев, котрий тепер в побічній фаху  
став природослідником, іздив по короля до  
Софії, щоби сго забрати звідтам на прогульку  
з гори Копаонік, звідек, як в деяких тутеш-  
ніх кругах многозначно говорять, видко ново  
базарський санджак не на долоні. Може на тій  
природничо-науковій прогульці шукають яко-  
гось зіячки порозуміння балканських народів.

В сербських політичніх кругах уважають  
гостину короля Фердинанда за поважну хвиду  
зміни в сербско болгарських відносинах, які по-  
залигдожено анексійної кризи під впливом  
посередництва Росії зачали бути поводом але  
постійно подішвати ся.

Від коли Болгарія в 1905 р. скинула ся  
з сербско болгарської унії митової, которую бере-  
жено як велику тайну держави, панувало  
напружене між обома державами, які внаслідок  
торічних подій, ще більше було заострило ся.  
Головно недовіре до короля Фердинанда було  
причиною того, що всі змагання довести до по-

## Август.

З французького — Жана Мадлені.

(Конець).

Прийшли до парламенту. Служачий в чер-  
вонім ковіром стоїть перед дверми.

— Ми хотіли б поговорити з міністром  
торговлі.

— Єго тут нема. Вийшов перед чверть  
години.

— Отже нема і надії.

— А куди пішов?

— Пан міністер єсть тепер саме при роз-  
ділованію нагород в товаристві артистичних  
ремісників.

— Чи то далеко відсід?

— О так.

І він описує їм дорогу. Люди з Певірат  
відходять. О омнібусі зовсім не думали. Може  
бути, що они тоді розлучились би, а того не  
хотіли.

Отже ідуть пішки. На кождім розі улиці  
питають на ново і коли утомлені і адемеровані  
прийшли коло шестої години до цьми, торже-  
ство вже давно заличилося і міністер як раз  
від'їхав.

Глядять на себе безрадно. Що тепер  
діяти?

— Ходім назад до міністерства.

І завертують.

Вінци приходять до міністерства.

Надутий служачий каже їм:

— Пан міністер лише що від'їхав. Він  
вінні обідає у англійського амбасадора.

\* \* \*

Злеохочені, на смерть помучемі, опорошені  
глядають нічлігу. Они гадали переночувати  
в міністерстві; вінци пайши. Якесь дуже  
міла пані з червоного краваткою вийшла на-  
против них.

— Чого паноне бажають?

Але коли побачила так богато людей,  
потрясла головою і сказала:

— Ах, тілько осіб не можу помістити.

Бігати дальше, дальше шукати? Ні, того  
они не хотять. А розлучати ся також якось  
не уходить.

— Може все таки дасть ся якось то зро-  
бить, всю одно ле....

Пані з червоного краваткою стала розду-  
мuvати....

Відтак видала кельнерови приказ.

Кількома ліжками в одній кімнаті, мате-  
рацами і сінниками на підлозі люди з Певірат  
вдоволили ся.

І утомлені поклали ся, аби покріпити ся  
по нудах і умучено першого дня свого пари-  
ского побуту.

III.

Передна коміата у міністра торговлі бит-  
ком набита. Ордерами укращені панове, якісні

епископ, кілька дам, з котрих деякі старі і  
убого одіті, нетерпливо сидять на своїх крі-  
лах, держачи судорожно в руках письма з по-  
ручниками, інші нові хороши, дуже елегантні  
і пахучі.

То все та сама публіка, що день в день  
тovпить ся в передніх коміатах міністрів, що  
жебрас о славу або о хліб....

Але ніхто є щось надзвичайного. Юрба,  
можна би майже сказати, що ціла каравана  
обгорілих селян сидить в передній коміатці,  
а їх голоска і жива розмова приглушує всіх  
ниніших.

То люди з Певірат, котрі прибули з своего  
далекого закутка до Парижа, аби зсуму земля-  
кови Августови Вілляретови, котрій став пе-  
дівно міністром торговлі устиснуті руку.

Отак, всі що тут їдуть, знають вже, що  
то земляки міністра.... Оніж досить голосно  
о тім говорили, як добре знають Августа.

Ордерами укращені панове, глядять з пота  
своїх часописій з легковажнem на крикливих  
приятелів міністра.

Але старим дамам, они таки сильно імпо-  
нують. Ті женщины вівчливо до них усміха-  
ють ся, благаючи їх поглядами о протекцію.

За кождим разом, коли відозве ся елек-  
тричний дзвінок і обійті служачий, аби когось  
із їхніх впровадити, підносять ся всі люди  
з Певірат, в тім твердім пересвідченю, що те-  
пер они приходять на чергу.

— Пан посол Могістр! — просить слу-  
жачий.

Они знов всі сідають, куряте свої цигара

прави відносин, розбиваються. Далі того то гостину в горах Копіонік уважають за много-значний успіх заповідженого президентом міністрів Пасичем балканської політики.

Коли пригадаємо собі часи алексій Босни і Герцеговини і становище в сій справі не лиши таких балканських держав як Сербія і Чорногора, але також і дуже інтересованих на Балкані таких держав як Росія і Італія; а дальше коли вільно тепер під розвагу дуже прихильне для Австро-Угорщини становище Туреччини з одного боку і з другого гостину царя в Італії і рівночасну „ботанічну екскурзію“ болгарського короля Фердинанда в сербські гори і звісно етічну з сербським наслідником престола, то зрозуміло, для чого вагу сих послідних подій в Берліні так добре відчули і сей час дали тому вираз голосніше як в Австро-Угорщині, де може здати внутрішніх колотнечі і парламентарів не відчувають так сильно того, що діється ноза монархію. „Berl. Tagebl.“, обговорючи тоасти виголошенні в Раконіджі, висказував таки зовсім отверто погляд, що ціль стрічі царя в італійським королем є вимірення против Австро-Угорщини.

Що має бути осягнене, пише згадана газета — і вже бодай в теорії осягнено — єсть сподука в тій цілі, щоби сильними силами поставити якусь запору активнішій політиці Австро-Угорщини на балканськім півострові. Вже зверхні обставини, які супровождали подорож царя, виказували зовсім отверто, що її замане вимірене против Австро-Угорщини, а як

би так не було, то не можна би собі пояснити того доброго приняття в прасі, якого зазнав так ще недавно зненавідженій у Італіянців самодержавний цар. Росія перенесе ся жаб'яком на ново, зовсім після англійських бажань і англійського диктату, зі збільшеною валовою точкою тягості своєї політики на близький схід, коли її заборам на далекім сході станув на перешкоді подвійний жовтий мур а її під цільній роботі в середній Азії зробили кінець договори. Спільність інтересів межи російською і італійською політикою на Балкані єсть так очевидна, як їх противність до австрійської.

Про убиті кн. Іто на двірці в Харбіні доносять: В понеділок о 10 год. рано, коли кн. Іто вийшов з вагона і разом з російським міністрем скарбу Коковцевом та начальником російських військ львівських пустився на новитече почетної компанії, стрільж хтось в заду і зразив їго на смерть. Убийник зразив також шефа секції манджурскої відданності, Танаку, в ногу, японського генерального консула Каракамі зразив тяжко, а секретаря японського міністра двору легко. Убийника зараз зловлено. Він каже, що єсть Корейцем і прибув до Харбіна, щоби убити Іто в мести за свою вітчину і за то, що Іто, коли був в Кореї, казав стратити близьких їхніх свояків. Тіло Іто покрите вівцями, жертвуваними Коковцевим, вислано на поховання.

Убиті кн. Іто може мати поважні наслідки, бо наступило в хвили, коли Іто наворожувався з Коковцевом у важливій справі, на яку не допустити до грізного кон-

фліту між Росією а Японією. Смерть єго перешкодила на довший час замагдженю трудностій на Далекім Сході.

## Н О В И Н К И.

Львів, дня 27 жовтня 1909.

— Красиві Рада школи надала Іванові Нальборчикові, професорові фахової школи деревного промислу в Закопані посаду учителя в школі промисловій у Львові, а Володислав Скочиласові, іспитованому учителеві фахової школи промислу деревного в Закопані посаду учителя в IX класі ранги в тій же школі.

— Зміни в армії. Як зачувати, буде в найближчім часі командант Хого корпуса в Перемишлі ген. Піво іменованій генеральним інспектором корпусів краківського, перемиського і львівського з поліщенем на дотеперішнім становищі, а командант перемиської кріпости Зольваген одержить титул фельдцайгмайстра.

— В справі лихого функціонування телефонів одержали ми від ц. к. Дирекції почт і телеграфів письмо з поясненем причин, в котрім між іншим сказано:

З правдивим жалем мусить ся запримітити що крім наведених причин на жаль дуже часті крадежі дорогу і злобне ущіджене порцелянових ізоляторів — особливо у всіхдній часті нашого краю — сприяють не лише численні і довготриваючі перерви телефонічного руху, але що й насилля управі телефонів дуже діймаючі, бо в тисячі корон ідути страти. Потворили ся формальні банди, що нічною порою крали нараз на дво- до трикільометровім просторі бронзовий дріт ваги 130

даліше і знов балакають. Они вигідно порозідали ся в фотелях. Чують ся як дома.

— Пані Лівердей!

Одна з хороших, нацерфумованих дам підносить з грапюю серпанок і легким кроком щезає за міністерськими дверми.

— Але то чай не можливе — кажуть люди з Певірат — Август певно не знає, що ми тут. І питаютъ служачаго:

— Чи ви нас справді зголосили?

— Очевидно, панове.

— Але як то може бути, аби їх Август сейчас не запросив? Они ждуть вже майже дві години. Починають гнівати ся.

Міжтим служачий впроваджує одного із ждучих за другим, увражених ордерами панів, єпископа, пані...

Лиш єго земляки все ще ждуть. Того чай трохи за богато. Они, що з такою далека приїхали, аби змустити руку! Чим они не перші перед всіми іншими? І мусить ждати аж на кінець? Не укривають вже свого гніву, люті розглядають ся довкола і голосно ганять. І на найбільшу радість служачого постановляють потягнути за те міністерство до одвічальності...

Сидять ще лиши они і старі, убого одіті дама. Але ті не нетерпливі ся, они бідні приїхали вже ждати в попередніх комнатах.

— Панове з Певірат! — кличе служачий.

— Но остаточно! — Як рід пчіл єбігають до комітати міністра. І в тій своїй радості, що бачать „свого Августа“, забувають на то, що так довго ждали на свою нездовolenі, кидають ся міністрови на шию, хапають єго за руки і приглядають ся ему.

— Той добрий Август! Той славний Август!

Бідний міністер мало не удусило ся в їх сердечних обіймах.

— Мої любі приятелі, як то красно з вашої сторони, що ви аж скли приїхали.

— Що, ти дивуєш ся? Що? І тішиш ся? Ти не сподівав ся, що ми умисно сюди приїдемо? Але ми хотіли побачити нашого Августа яко міністра.

— Мої любі приятелі, мої добрі приятелі!

— А они постаряють всії свої спомини...

— Пригадаєш собі, як ми на давнини вибрали гнізда?

— А пригадаєш собі що фігове дерево у старого органіста?

— А як сир упав з полиці?

— Так, так! — говорив міністер трохи поквапливо. — Мої любі приятелі, тішу ся, що бачу вас, тішу ся справді дуже... Але на жаль можу вам присвятити лише кілька хвиль.

— Ооо, то нічого, підемо відтак разом на сніданок. Де стрітимо ся?

— Ах, на жаль то цілком не можливо, я нині занятий. Маю дуже важну конференцію.

Люди з Певірат дуже нездоволені. Чайже він міг би на тільки часу найти, аби з ними поспідати.

І в душі знов гнізають ся, що так довго ждали. То чайже було дуже погано зі сторони Августа.

— Ах, мої любі, коли ви знали! Я те пер не свій пан! Але прошу, заїздіть хвилинку.

Міністер іде до сусідньої кімнати, де сидить его секційний шеф.

— Скажіть мені, пане Кастель, що я маю почати? Ціле мое село приїхало до мене. Льюжи на оперу чайже не можу купити. Їх більше як сорок осіб.

Кастель хвильку надумує ся.

— Знаете, я тут маю кілька десятеро карт вступу до катакомбів.

Міністер засієв.

— Знаменито! То знаменита гадка! Але ви мусите обібрати ся за провідника, ви ними вже добре займете ся.

І виходить знов до своїх земляків.

— Я справді не потішений, що не можу вам цілій віддати ся, так як би хотів, але я поручив мому секційному шефові, впрочім знаменитому чоловікові і найліпше обізнакомому в Парижі, аби вам показав всі вайналости столиці. Але побачите щось! Шізнесте Париж! Тілько знаєте, головна річ під містом... Під Парижем... Кажу вам! То доперша стойть бачите! Доперша там Париж цікавить!

\* \* \*

Люди з Певірат оглянули під проводом секційного шефа катакомбів. Зпершу оглядали менше їх цікавило, аж коли Кастель впевнив їх, що позволена на те одержає ся лише дуже рідко і то по великих трудах, що якийсь Англієць давав аж 1000 франків, а все таки не

впушено єго, они були тим цілком одушевлені, і їм незвичайно то звімпонувало.

На другий день відвідали знов міністра. Але служачий сказав їм, що міністер не може на жаль прияти їх, бо в тепер в парламенті.

— Ну, то попросіть секційного шефа.

Бо той Кастель подобав ся їм, він був справді веселий чоловік і они всі вже змутилися.

Але він, закоптувавши аж надто їх товариства, пішов до міністра і став жалувати ся.

— Ті люди перешкоджають мені в роботі, я справді вже не знаю, що маю з ними діяти.

І на слідуючий день сказав їм служачий:

— Пан шеф секційний дуже жадує, але він в тій хвилі занятий. Маю панів представити канцелярійному помічникові.

Від того війшли вскорі до підурядника, а в слідуючих дніх переходили від одного писаря до другого. Мимо того все приходили. Чайже зробили таку дорогу, аби побачити Августа. Не знали нічого іншого, як лише ходити до міністерства, ніяка інша гадка не приходила ім до голови...

Зійшли аж до нозиних, котрим відтак оповідали всі дитинні спомини о Августі, о гніздах на давнини, о фігові дереві старого органіста і о сирі, що упав.

\*

Люди з Певірат вернули знов до дому. І варта їх послухати, коли они в господі оповідають другим о своїй парижській подорожі.

— Париз! Гого! Ми єго знаємо! Коли він нас були бачили, як ми повозом міністра торговлі їздили на прохід; чвірка і два львакі! Всі люди оглядали ся за нами. А як Август виробив нам запрошене до президента...

— Що, ві їли у президента Франції?

— Очевидно! Славний чоловік! Справді знаменитий чоловік той Фалієр! І зовсім не заразуїдий; алеж бо і обід у негож, обід! А як услуга! Кождий мав до розпорядимости двох льваків. А цигара подавали нам по п'ять франків штука...

— А та опера, ох, то справді величаве! Але бачите, найкрасше з того всього то все таки є то, що під Парижем; під Парижем. Там доперша є що видіти; то впрочім сказав і наш Август...



— 4 —  
ст. Соколовского

# Головна агенція дневників

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневників краївих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може  
принимати оголошення виключно лише ся агенція.

■ Найдешевше можна купити лише ■

## В А В К Ц И Й Н І Й Г а л и

ул. Сикстуска 32

меблі, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутерій,

старинності і все можливе до домового уладження.

Порозуміне в провінцію писемно.

Всі тун вільний щодені.